

v evropské politice (3. 10. – 9. 10. 2016)

Událost týdne:

6. října informovala televize TVN24, že polský parlament zamítl zpřísnění protipotratového zákona. Proti kontroverznímu návrhu zákona vyrazily začátkem týdne protestovat do ulic velkých měst desetitisíce polských žen. Zákon počítal s naprostým zákazem interrupcí s výjimkou případu, kdy bude v ohrožení život matky. Vládní strana Právo a spravedlnost zákaz potratů původně podporovala, na jednání právního výboru parlamentu se od něj nakonec distancovala. Současný polský zákon o interrupcích, který patří k nejrestriktivnějším v Evropě, povoluje přerušeni těhotenství v případě nevratného poškození plodu, ohrožení života nebo zdraví matky či znásilnění.

3. října nařídil ruský prezident Vladimir Putin pozastavit dohodu s USA o likvidaci plutonia. Moskva zdůvodňuje své rozhodnutí jednáním Washingtonu, kterým se cítí ohrožena. Ministr zahraničí Sergej Lavrov ovšem zdůraznil, že Rusko neodstupuje od svých závazků v oblasti jaderného odzbrojení. USA označily rozhodnutí Ruska za zklamání. Vztahy mezi oběma zeměmi se v posledních letech zhoršují zejména kvůli konfliktům na Ukrajině a v Sýrii.

3. října prohlásila na výroční konferenci Konzervativní strany britská ministryně vnitra Amber Ruddová, že britská vláda zamýšlí změnit pravidla volného pohybu občanů EU s cílem získat plnou kontrolu nad imigrací, a to i ze zemí EU. Tímto krokem by však Británie podle unijních představitelů ztratila přístup k jednotnému trhu EU.

4. září zastavila německá prokuratura trestní stíhání satirika Jana Böhmermanna, který se měl v posměšné básni o tureckém prezidentovi Erdoganovi dopustit urážky zahraniční hlavy státu, za což na něj Erdogan podal trestní oznámení. Podle mohučského úřadu státního návladního však není jisté, že Böhmermann Erdogana úmyslně urazil, ani to, že se vůbec o urážku jednalo. Böhmermannův případ se však bude řešit ještě v rámci občanskoprávního řízení, které bude zahájeno 2. listopadu před zemským soudem v Hamburku.

5. října schválili diplomatičtí zástupci členských zemí EU zrušení vízové povinnosti pro občany Gruzie, které je odkládáno již od jara. Celou věc bude nyní posuzovat Evropský parlament ve spolupráci se slovenským předsednictvím. Kvůli obavám některých členských států EU z přílivu imigrantů po liberalizaci vízového styku se státy jako Gruzie, Turecko, Ukrajina či Kosovo navrhla Evropská komise zavést „mechanismus pozastavení“, na základě kterého budou moci členské státy snadněji oznamovat, že došlo k mimořádným okolnostem opravňujícím pozastavení bezvízového styku.

6. října nominovala Rada bezpečnosti OSN portugalského expremiéra António Guterrese novým generálním tajemníkem OSN. Následovníka Pan Ki-muna musí ještě formálně schválit Valné shromáždění. Slovenský kandidát Miroslav Lajčák skončil druhý. Bývalý vysoký komisař OSN pro uprchlíky byl favoritem již delší dobu, ačkoliv dle principu regionálních rotací měl být tentokrát zvolen kandidát z východní Evropy.

6. října uvedla Angela Merkelová v rozhovoru pro Die Zeit, že uzavření balkánské cesty migrační problém nevyřešilo, ale spíše přesunulo na Recko. Za dlouhodobě udržitelné řešení migrační krize pak Merkelová označila dohodu EU s Tureckem o navrácení uprchlíků.

7. října uvedl britský labouristický expremiér Tony Blair, že zvažuje návrat do politiky. Důvodem je jeho znepokojení nad současnou politickou situací ve Velké Británii a neexistence středové politiky, kterou Blair za svého premiérského působení prosazoval. Blair zastával funkci předsedy vlády v letech 1997-2007. Kritizován bývá především za zapojení Velké Británie do války v Iráku po boku USA.

Telegraficky

- Dne 4. října schválil Evropský parlament Pařížskou dohodu o klimatu, která byla v loňském roce vyjednána během Klimatické konference OSN v Paříži. Celkem 610 europoslanců hlasovalo pro dohodu, proti se postavilo jen 38.

© CEVRO, z. s. 2016

www.cevro.cz, info@cevro.cz

Zpracovala: Natálie Maráková

